

VRAAG 27

RESULTATEN

DATUM: 01-09-2016

info@pleegzorgpanel.nl

Resultaten van vraag 27, Landelijk Pleegzorg Panel

Niet begeleide minderjarige vluchtelingen in pleegzorg

In 2015 zijn bij het NIDOS 4.577 minderjarige vluchtelingen onder voogdij geplaatst. (Het NIDOS voert in Nederland als onafhankelijke (gezins-)voogdij instelling, de voogdijtaak uit voor Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen.) Dit zijn er 3.011 meer dan in 2014. 53% van deze kinderen zat in een Centrum Opvang Asielzoekers en 27% in de gezinsopvang. (Bron: jaarverslag NIDOS 2015)

De gezinsopvang van het NIDOS bestaat uit speciaal getrainde pleegouders. Omdat er, door de toegenomen instroom van niet begeleide minderjarige vluchtelingen, een tekort aan pleeggezinnen is ontstaan stelde het Panel haar leden de vraag of niet begeleide minderjarige vluchtelingen opgenomen kunnen worden in een pleeggezin.

87 leden hebben deze vraag beantwoord. Hiervan waren er 60 pleegouder, 8 pleegzorgbegeleider, 5 (pleeg)kind 14+, 3 gezinsvoogd en 11 respondenten hebben op een andere manier met pleegzorg te maken.

32 respondenten denken dat niet begeleide minderjarige vluchtelingen zeker opgenomen kunnen worden in een pleeggezin en 50 respondenten denken dat dat misschien kan. De meeste van hen geven aan dat plaatsing gepaard zal gaan met grote uitdagingen en dat er daarom extra inzet en aandacht op meerdere gebieden nodig zal zijn. Slechts 5 van de 87 respondenten zijn van mening dat het waarschijnlijk niet (3) of zeker niet (2) mogelijk is om minderjarige, alleenreizende asielzoekers in een pleeggezin op te nemen.

De respondenten die vinden dat een alleenstaande minderjarige asielzoeker zeker in een pleeggezin kan worden opgenomen kiezen hiervoor omdat zij van mening zijn dat een kind nu eenmaal het beste af is in een pleeggezin, ongeacht de achtergrond.

"Ook deze kinderen verdienen n warm en veilig thuis!" (pleegouder)

"Beter voor de integratie en ontwikkeling van het kind." (pleegouder)

"Alle kinderen die een plek nodig hebben kunnen het best in een pleegezin worden opgenomen. Wel moet er naar pleegouders duidelijk worden gemaakt wat eventuele risico's zijn, verwachte duur van plaatsing, wet en regelgeving, school, verzekering, verlofmogelijkheden enz." (pleegouder)

De respondenten die vinden dat het misschien kan, denken daar waarschijnlijk ook zo over, maar laten hun keuze meer leiden door de risico's die zij zien.

De respondenten die aangeven dat het waarschijnlijk of zeker niet mogelijk is om minderjarige, alleen-reizende asielzoekers in een pleeggezin op te nemen geven hiervoor als belangrijkste redenen het cultuurverschil, de taalbarrière en de ingewikkelde relatie met de oorspronkelijke familie van het kind. Ook zijn er zorgen over het feit dat deze kinderen, als zij terug naar huis gaan opnieuw een gehechtheidsrelatie zullen verliezen. Deze zorg wordt ook meerdere keren geuit door respondenten uit de andere groepen.

"Is zij gesetteld moet zij weer weg nogmaals veel te zwaar voor iedereen." (pleegouder)

"Het probleem wat zou kunnen ontstaan is dat het kind uiteindelijk geen asiel in Nederland krijgt. Dan moet het dus vanuit een veilige plek weer naar het land van herkomst. Dit is ingrijpend voor het kind, maar ook voor het pleeggezin." (pleegouder)

Onafhankelijk van hun keuze benoemen de meeste respondenten duidelijke risico's als het gaat om plaatsing van minderjarige vluchtelingen in pleeggezinnen. De belangrijkste thema's zijn: begeleiding, trauma's, matching, kwaliteit en kracht van de pleeggezinnen. Veel respondenten geven aan dat zij verwachten dat de pleeggezinnen extra begeleiding nodig zullen hebben. Dit heeft met name te maken met de grote cultuurverschillen, waaronder taal, en het feit dat deze kinderen mogelijk zwaar getraumatiseerd zullen zijn door de gebeurtenissen in hun leven. Zij hebben veel meegemaakt waar de leden van het pleeggezin geen weet van hebben, maar wat de ontwikkeling en gedrag van de kinderen sterk zal beïnvloeden. Daarom kunnen, naar de mening van meerdere respondenten, ook niet alle pleeggezinnen dit aan. Er zal een goede match moeten zijn en de pleegouders zullen stevig in hun schoenen moeten staan. Een van de respondenten vat het als volgt samen:

"Ik denk dat er wel goed over nagedacht moet worden en dat er dan ook in geïnvesteerd moet worden. Namelijk in goede screening van kandidaat-pleegouders en in goede en frequente begeleiding. Tevens zal er nagedacht moeten worden over het perspectief van zo'n kind en hoe er met familie (al dan niet in het buitenland) omgegaan wordt. Tevens zal aandacht moeten zijn voor mogelijke traumatisering en wat dat betekent voor het gedrag van deze kinderen en hoe daarmee omgegaan moet worden; wellicht is ook specifieke hulpverlening dan noodzakelijk." (behandelaar van pleegkinderen)

“Afhankelijk van de mate waarin het kind getraumatiseerd is en de rekbaarheid van de pleegouders, de mogelijkheid om op uiteenlopende momenten een beroep te kunnen doen op een tolk. De bereidheid van een school om extra aandacht te willen en kunnen besteden aan het kind. Sowieso een sterk netwerk om het pleeggezin heen zodat er bij calamiteiten goede opvang is geregeld.” (pleegouder)

“In pleegzorg hangt heel veel af van de juiste match: past het kind bij het pleeggezin... qua cultuur, taal, verwachtingen, mogelijkheden van onderwijs, hulp/therapie.... Het lijkt mij de kunst om in de werving, voorbereiding en selectie van pleeggezinnen een helder beeld te schetsen van hetgeen nodig is.....” (pleegzorgbegeleider)

Wat ook als punt van zorg wordt genoemd zijn de grote cultuurverschillen tussen Nederland en de landen waar de vluchtelingen vandaan komen. Met name pubers en adolescenten kunnen hier problemen mee krijgen. Daar moet, aldus enkele respondenten dus ook extra aandacht aan besteed worden.

“afhankelijk van leeftijd en voorgeschiedenis, wellicht ook afhankelijk van culturele achtergrond, sommige jongeren met achtergrond van macho-cultuur in combinatie met puber jongen zijn, beter niet in een gezin plaatsen” (pleegzorgbegeleider)

Conclusie en samenvatting

Alles samenvattend kunnen we concluderen dat het overgrote deel van de respondenten vindt dat alleenreizende, minderjarige asielzoekers kunnen worden opgevangen in een pleeggezin mits;

- Er goede begeleiding is voor de kinderen en de pleeggezinnen,
- Er voldoende aandacht is voor de trauma's van de kinderen,
- Het contact met de eigen cultuur aandacht krijgt, ook al is dat lastig te organiseren,
- Het pleeggezin stevig in zijn schoenen staat, waarbij ook een goed netwerk zeer wenselijk is,

Team Landelijk Pleegzorg Panel

September 2016